

Kannanotto: Satakunnan hyvinvointialueella ei ymmärretä professiojohtajien merkitystä

Suomen Sairaanhoidajat, Satakunnan Sairaanhoidajat, Akavan sairaanhoidajat ja Taja, Hallintoylihoitajien hallitus, Suomen Terveystieteiden ja -huollon ammattiliitto, Talentia ry ja Super ry vastustavat Satakunnan aluehallituksen aikomusta siirtää professiojohtajien virat hallintosäännöstä toimintasääntöön. Suunnitelma herättää kysymyksen nähdäänkö eri professiot yhdenvertaisina ja soteuudistuksen tavoitteiden mukaisina johtamistehtävinä ja onko Satakunta osannut hyödyntää professiojohtajien roolia? Professiojohtajien tärkein tehtävä on johtaa hyvinvointialueen yli toimivia prosesseja ja rakentaa yhteistyötä ammattialojen välillä. Tätä ei voi hoitaa virkatyön ohessa tai jakamalla tehtäviä eri esihenkilöille. Professiojohtajien rooli on keskeinen myös hyvinvointialueiden välisessä ja kansallisessa yhteistyössä, erityisesti valmius- ja varautumistehtävissä.

Lääketieteen, hoitotyön ja sosiaalihuollon kokonaisuudesta vastaaminen, toimintojen tasavertainen kehittäminen ja tutkimus sekä laadun ja vaikuttavuuden osoittaminen edellyttävät monialaista professiojohtamista sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä mukaisesti (Laki 612/2021, §8). Tätä johtamista tekevät siihen koulutetut ja riittävän pätevyyden omaavat oman alansa ammattilaiset. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 32 § linjaa selkeästi, että valtioneuvosto ja sosiaali- ja terveysministeriö vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollon yleisestä ohjauksesta ja valvonnasta. Hyvinvointialueiden vastuulla on puolestaan huolehtia palveluiden järjestämisestä 8 § mukaan. Tämä sisältää veloitteen varmistaa, että sosiaali- ja terveyspalvelut ovat laadukkaita, turvallisia ja ne toteutuvat yhteismitallisesti. Jos professiojohtajuudet alistetaan toimintasääntöihin ilman eri sotealat ylittävää johtamismaandattia, lakien ja asetusten tavoite ei toteudu.

Satakunnan hoitotyön professiojohtajan virka on ollut täyttämättä huhtikuusta lähtien, ja työ on hoidettu ilman erikseen nimettyä vastuuhenkilöä. Lääketieteen johtamiselle on varattu vain 10 % työajasta toisen tehtävän ohessa. Sata-alueen sotejohtaja Sari Rantasen mukaan sosiaalityön professiojohtajuus Satakunnassa on taattu, jotta tutkimus-, kehitys- ja yliopistoyhteistyö olisi jatkossakin turvattu. Väistämättä tästä saa kuvan, etteivät nämä alat ja tehtäväkuvat ole yhdenvertaisia sotejohtajan silmissä.

Professiojohtajien tehtävät suurilla ammattialoilla tulisi priorisoida hyvinvointialueilla. He vastaavat ammattialansa henkilöstön osaamisen johtamisesta, näyttöön perustuvan toiminnan kehittämisestä ja palveluiden laadun varmistamisesta. Lisäksi he koordinoivat alan tutkimusta, seuraavat palveluiden yhdenmukaisuutta ja rakentavat monialaista yhteistyötä. Professiojohtajien rooli on varmistaa, että lain edellyttämät veloitteet toteutuvat tehokkaasti ja taloudellisesti, sekä omalla alueella että yhteistyössä muiden hyvinvointialueiden kanssa.

Satakunnan aluehallituksen on otettava vastuu ja taattava, että professiojohtajien virat säilyvät hallintosäännössä, jotta hyvinvointialueen toimintaa voidaan tulevaisuudessa kehittää soteuudistuksen hengen mukaisesti. Ammatillinen johtajuus ei ole pelkkä muodollisuus – se on välttämättömyys, erityisesti aikana, jolloin operatiiviseen toimintaan kohdistuu säästöpainetta.

Lisätietoja: Suomen Sairaanhoidajat toiminanjohtaja Anne Pauna, anne.pauna@sairaanhoitajat.fi,
010 3213328.

Kannanoton allekirjoittajat:

Anne Pauna
Toiminnanjohtaja
Suomen Sairaanhoidajat

Heljä Lundgrén-Laine
Puheenjohtaja
Suomen Sairaanhoidajat

Elina Haapala
Puheenjohtaja
Satakunnan Sairaanhoidajat

Hallintoylihoitajat ry:n hallitus

Jenni Karsio
Puheenjohtaja
Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry.

Kirsi Grym
puheenjohtaja
Suomen Terveydenhoitajaliitto

Päivi Inberg
Puheenjohtaja
Super Ry

Vilhelmiina Lehto-Niskala
Puheenjohtaja
Akavan sairaanhoidajat ja Taja